

[Lasse Budtz]

uden europæisk deltagelse. Vi vil derfor gerne styrke den europæiske indflydelse i NATO gennem et samarbejde, men vi vil også gerne være med til at nærme os en bredere sikkerhedspolitisk dialog i EPS-sammenhæng måske. Vestunionen er vi fortsat skeptisk over for.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Især Venstre har i dag under debatten, ligesom de har det i pressen, arbejdet ihærdigt på at skabe et billede i befolkningen af et valg mellem på den ene side den grimme socialisme, der handler om tvang, og på den anden side den søde liberalisme, der handler om en overvældende frihed. Jeg er glad for, at både hr. Tørnæs og hr. Fogh Rasmussen er i salen, for sidst beskrev hr. Fogh Rasmussen med en bemærkelsesværdig klarhed – og jeg synes, det er godt, når politikere udtrykker sig så klart, at alle kan forstå, hvad det handler om, for så bliver debatten så meget lettere at følge – i Det Fri Aktuelt, hvordan det frie forbrugsvalg og det enkelte menneskes indflydelse skal forbedres. Folks adfærd skal ændres, siger hr. Fogh Rasmussen. Folk skal sandelig opdrages til at tænke på, hvad tingene koster, for først når de ved det, får de respekt for tingenes værdi. Først da kan man se, om der virkelig er efterspørgsel, for ellers bruger folk bare løs, fordi tingene er gratis. Kodeordet er »brugerbetaling«, dvs. afskaffelse af gratisprincippet. Skatterne skal sænkes, der skal indføres nogle tilskud, som folk selv kan bruge til offentlige ydelser eller til noget helt andet, og så skal der åbnes op for konkurrencen. Hvis de offentlige ydelser ikke er gode nok, kan folk jo bare vælge nogle private ydelser i stedet for, det får de jo tilskud til.

Hr. Fogh Rasmussen har nævnt eksemplet børnepasning. Her kommer der et specielt kvindefjendsk aspekt ind. Hvis forældre skal betale den fulde pris for en daginstitution, så behøver man ikke at være professor eller specielt smart for at finde ud af, at de tvinges til at tage børnene ud af institutionerne og prøve at finde ud af, hvad der så skal ske. Så kan man bruge fantasien og prøve at finde nogle billigere løsninger. Man kan starte med at tænke helt traditionelt – det tror jeg for øvrigt bliver svært, for jeg tror, kvinderne er på arbejdsmarkedet og ønsker at blive der

– og sige: mor kan blive derhjemme, mor kan sige sit arbejde op og passe barnet selv. Hun kan også få en privat sort dagpleje. Hun kan få en ung pige i huset, eller barnet kan passe sig selv. Der er også nogle lidt mere spændende alternativer. Forældre i opgang, forældre i karreer, forældre i parcelhuse kan slå sig sammen og på privat basis finde ud af noget. På privat basis kan de så lave en god alternativ institutionsordning – måske. Men ét er sikkert: den standard, der trods alt stadig væk er på daginstitutionerne, opnår man aldrig i de private pasningsordninger, for hvis man gjorde det, ville man jo ikke spare en eneste krone, og det handler jo om at mindske de offentlige udgifter. Det siger hr. Fogh Rasmussen ligeud igen, og det er ærlig snak. Jamen, siger hr. Fogh Rasmussen, folk får da meget større indflydelse, hvis de frit kan vælge mellem private og offentlige tilbud. Hertil er blot at sige, at det er en narresut. Hvis man skal have et reelt frit valg, skal der være nok af begge dele. Det kræver økonomi, det kræver, at der er nul venteliste til daginstitutionerne, og det er ikke virkeligheden i Danmark i dag.

Et reelt frit valg kræver faktisk også, at den kommunale forpligtelse til at sørge for, at der er tilstrækkeligt med daginstitutioner, bliver opretholdt, og at den virkelig bliver overholdt. Det gør den ikke engang i dag. Man kan også spørge sig selv: hvem er de forældre egentlig, der har tid, energi, overskud og god plads, også udendørs, til at oprette alternative institutioner, som er bedre end dem, vi kender i dag? Det er jo ikke de svageste forældre.

Brugerbetaling på daginstitutionsområdet på den måde, Venstre tænker sig det, vil skabe endnu større klasseskel mellem børnene, end der allerede er i dag. Og værst af alt: man åbner faktisk op for, at børn gøres til et individuelt problem og ikke et fælles ansvar. For at sige det ligeud, så åbner man op for en slem gang købmandsfilosofi på et område, hvor det er umuligt at tænke fornuftigt, når man kun tænker i besparelser på de offentlige budgetter. I al sin besnærende enkelhed handler brugerbetaling altså udelukkende om at få folk til at tænke snæversynet, kortsigtet og egoistisk, når de skal tage stilling til, hvad de skal bruge deres penge til.

Se, det var en ganske anden historie end historien om frihed; det er den situation, vi